

til at give sig noget uheldigt Udslag i Praksis. Dermed skal jeg tillade mig at slutte.

Mølgaard-Nielsen: Jeg vil gerne gøre nogle Bemærkninger om et Par af de stillede Ændringsforslag. Først skal jeg bringe saavel hele Udvalget som dets Flertral en Tak for de af dem stillede Ændringsforslag, som jeg med Glæde kan stemme for alle sammen.

Først er der jo dette, at Bevillingen til Friskolen er forhøjet. Den er jo sat op fra 45,000 til 110,000 Kr., og alle Friskolens Venner ere jo glade derfor. Det var jo berettiget, og deres Ønsker ere for saa vidt vistnok tilfredsstillende, om ikke alles fuldt ud. Jeg er nu glad ved, at det er ordnet paa den Maade, som det er. Men saa er der knyttet en Betingelse dertil, den nemlig, at der skal føres Liste over eller Kontrol med Forsømmelserne i Skolen. Det har jeg været en lille Smule ængstelig ved; men ved at læse Betænkningen og særlig ved at høre den ærede Ordførers Motivering, synes jeg alligevel, at jeg er bleven beroliget. Jeg er den højtærede Ordfører meget taknemmelig for, at han har haft det sunde og velvillige Syn paa Friskolen, at han, som selv er Stats-skolelærer, her kunde udtale de Ord, som han udtalte ved denne Lejlighed. Jeg haaber, at andre ængstede Friskolefolk ogsaa ville føle sig beroligede ved disse Udtalelser. Der er jo ogsaa udtalt Frygt her i denne Sal for denne Bestemmelse. Det ærede Medlem for Bornholms Amts 2den Valgkreds (Ingvard Jensen) gjorde opmærksom derpaa, og det ærede Medlem for Fakse (Stauning) udtalte i Dag fra sin Side Haabet om, at det vilde være Indledningen til, at Friskolen ogsaa kom i Snøreliv. Men, som sagt, jeg sætter min Lid til den højtærede Ordførers Motivering; den er jo ikke trykt her endnu, saa jeg ser ikke Ordene, og jeg kan heller ikke rigtig huske dem, men det var mig allerede den Gang betryggende. Jeg er overbevist om, at Udvalget ikke har tilsigtet her at gøre Indskrænkninger i Friskolens Forhold, det er jeg overtydet om.

Se, der var en anden Betingelse, der før var knyttet hertil, det var Betingelsen om, at dersom Staten skulde give Bidrag, skulde Kommunen ogsaa. Denne Betingelse bibeholdes ikke. Jeg synes, at det er ligesom en Indrømmelse til Friskolen, at man herefter ikke betinger sig det. Men jeg vil saa samtidig udtale, at jeg har det Haab, at Friskolefolkene herefter ikke

maa skuffes af Kommunerne, men at disse alligevel fremdeles ville blive ved at yde det Bidrag, de hidtil have ydet, selv om nu ogsaa Staten giver et rigeligere Bidrag.

Men saa er der en anden Del af Friskolerne, som atter kommer til at være ligesom lidt Stifbørn. Jeg tænker her paa Friskolerne i Købstæderne. Det er jo kun 2 Aar siden, at de i Lighed med Friskolerne paa Landet fik Statstilskud, og de fik det paa Finansloven. Jeg tænker mig Muligheden af, at Grunden til, at de ikke faa det her ved denne Lejlighed, er den, at disse Forslag her ikke ere behandlede til Ende, saa at den højtærede Minister har kunnet stille Forslag til Finansudvalget imellem anden og tredie Behandling om en forholdsvis Forhøjelse af dette Bidrag ogsaa til Købstadskolerne. Jeg tænker mig, at det maa være Grunden til, at de ikke ere komne med ved denne Lejlighed. Jeg vil derfor gerne spørge den højtærede Minister, om det ikke er hans Agt, hvis det ikke kan ordnes allerede nu i Aar inden Skolelovens Vedtagelse, saa paa næste Aars Finanslov at stille Forslag om et forøget Bidrag paa selve Finansloven. Jeg tænker mig, at de, der her ere ligesom blevne lidt forbigaaede, ville føle sig i nogen Maade tilfredsstillende derved. Og saa vil jeg samtidig rette et Spørgsmaal — skønt det ligger vel i Sagens Natur —, om det ikke er en Selvfølge, at naar de her ikke faa Bidrag, modtage de vel fremdeles det Bidrag, de have under den anden Betingelse, jeg nævnedes sidst her om Kommunernes Tilskud, og at de heller ikke ere forpligtede til efter denne Lov at føre den omtalte Protokol eller Forsømmelsesliste.

Om Afskedigelsesparagraffen har jeg ogsaa Lyst til at sige et Par Ord. Er der ikke en Faktor til, som muligvis maatte være medvirkende eller medbestemmende, naar et saa stort og afgørende Skridt skal tages? Jeg tænker her paa Distriktets Beboere. Der er ogsaa her lejlighedsvis talt om, at det jo er rimeligt og billigt, at det er dem, som have Hovedindflydelsen paa, hvilken Skæbne der bliver Læreren til Del, naar han er ubrugelig. Det er saaledes i min Kommune, og det er vistnok ogsaa i flere andre udstrakte Kommuner, hvor der er 6—7 eller maaske flere Skoledistrikter, saaledes, at der ingen Sogneraadsmlemmer er fra vedkommende Distrikt, hvor der er en Skole, og det kan jo lige saa godt træffe i denne Skole som i en anden, at der kunde være en ubrugelig Lærer, og saa er det, jeg mener, at Beboerne i dette